

ser ogsaa for dette Lovforslags Vedkommende alt forud har taget det fornødne Hensyn til denne forestaaende Omformning paa hele vort officielle Næringsvæsens Omraade.

Det nye i dette Lovforslag bliver da, at man atter skrider til Oprettelse af en selvstændig diplomatisk Post i Wien, at man skaber en ny selvstændig diplomatisk Post i Konstantinopel og til denne forsøgsvis knytter en Handelsattaché. Fra de danske næringsdrivendes Korporationer har man saa indstændigt udtalt Ønsket om, at eventuelle Bestræbelser for at faa fast Fod indenfor Balkanhalvøen og de tyrkiske Besiddelser maa faa officiel Støtte af Staten, at jeg ligesom de ærede foregaaende Talere hilser dette Lovforslag i dets Princip med Glæde og Anerkendelse. Det er ikke blot saa, at vore Erhvervsorganisationer i ubestemt Almindelighed ser hen til Balkanhalvøen og Tyrkiets asiatiske Besiddelser som Fremtidslande for dansk Erhvervsvirksomhed, men der er endogsaa, som det lige blev antydnet af det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard), gjort positive Forsøg af foretagsomme danske Mænd paa allerede nu at faa fast Fod paa et væsentligt Punkt, nemlig indenfor Mesopotamien. Det var vel som Følge af en naturlig Beskedenhed, at det ærede Medlem ikke kom nærmere ind paa denne Side af Sagen, idet netop han har stor Fortjeneste af sammen med forskellige Mænd indenfor den københavnske Bankverden og Forretningsverden at skaffe Midler til Veje og organisere de Forsøg, som allerede er gjorte paa at forberede Skabelsen af en stor landbrugsmæssig Forsøgsstation i Mesopotamien, saaledes at ikke alene det forretningsmæssige Initiativ skulde tages fra dansk Side, men at ogsaa Koncessionerne skulde gives til et eventuelt dansk Selskab. Det er lykkedes det Konsortium, som i al Stilhed har dannet sig for at gøre Forsøg i den Retning, at finde en særdeles velegnet Mand, en Mand, der har et enestaaende Kendskab til orientalske Forhold, nemlig Docent Dr. Østrup, til at foretage de forberedende Skridt, og det lykkedes da denne Mand at knytte yderst værdifulde Forbindelser med ledende Mænd indenfor alle politiske Lejre i Tyr-

kiet, saa at Forholdet turde være det, at vi maaske indenfor en nær Fremtid vil kunne staa overfor tilfredsstillende Resultater. Der foreligger ogsaa fra udenlandske Pengeinstitutter saadanne Tilbud, at man kan have Haab om, at dette: store danske Virksomheder i Eventyrets fjerne Egne, skulde blive til Virkelighed. Men det vil dog altsaa kun være en Begyndelse, en ganske vist meget frugtbar Begyndelse, som allerede i og for sig, forekommer det mig, nok kunde kræve en Støtte fra Statens Side derved, at der skabes en selvstændig, diplomatisk Repræsentation i Konstantinopel, altsaa indenfor Tyrkiets Omraade.

Det ligger i Sagens Natur, at der, naar en saadan Begyndelse er gjort og gjort paa en frugtbar Maade, derefter aabner sig vide Udsigter for dansk Foretagsomhed i Fremtiden. Det er allerede betonet af ærede foregaaende Talere, hvor store Chancer netop den lille, den svage, den neutrale Nation har i saadanne Lande som Tyrkiet og Balkanstaterne af den højst naturlige Grund, at de vedkommende Regeringer ligesom nærer Frygt for at indlade sig med Stormagterne, fordi de — maaske uden Grund — nærer den Mistanke til disse mægtige Stater, at det, naar de faar Foden indenfor vedkommende Lands Territorium, kunde drage vidtrækkende Konsekvenser efter sig, som de vedkommende Landes Regeringer ikke kan overse, vidtrækkende Konsekvenser i ren politisk Henseende og vidtrækkende Konsekvenser for de vedkommende Landes økonomiske Uafhængighed. Desuden er der en stadig Rivalitet mellem Stormagterne om enhver økonomisk Fordel, der kan nævnes, om enhver økonomisk Koncession, der bliver at bortgive, og det er altid ubehageligt for disse Stater, for Tyrkiet, for Bulgarien, og hvilket Land man nu vil nævne, at skulle favorisere den ene Magt paa den andens Bekostning, thi det sikre i Sagen er, at hver Gang den ene Stormagts Undersaatter faar en Koncession, støder man samtidig flere andre Stormagters Regeringer for Hovedet. Derfor har det vist sig, at Spørgsmaalet Gang paa Gang i Østens Stater løses paa den Maade, at man hverken giver Koncession til den